

Etelä-Savon hyvinvointialue
Lakimies Tarja Poikolainen
Henkilöstölakimies Aki Rasimus

Viite Kiireellinen lausuntopyyntö, 31.5.2024, täydennetty 4.6.2024

Lausuntopyyntö

Etelä-Savon hyvinvointialue on toimittanut lausuntopyynnön mahdollista esteellisyyttä koskevassa asiassa. Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa kolmen henkilön mahdolliseen esteellisyyteen:

Henkilön A mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

”Henkilö on aluehallituksen jäsen ja Savonlinnan kaupunginhallituksen jäsen sekä mahdollisesti ehdolla sairaalapalvelutyöryhmän jäseneksi. Henkilöä on pyydetty 17.5.2024 sähköpostitse selvitystä seikoista, joilla on katsottu olevan merkitystä arvioitaessa hänen esteellisyyttään sairaalapalvelutyöryhmässä. Hän on vastannut selvityspyyntöön sähköpostitse 27.5.2024.

Viitataan Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätökseen perustaa sairaalapalvelutyöryhmä [13.5.2024 § 112](#). Työryhmän tarkoituksena olisi valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa, neuvotella yksityisten terveyspalvelutuottajien kanssa sekä jatkaa neuvotteluita valtion suuntaan.

Aluehallituksen toimeksiannon perusteella on selvitetty sairaalapalvelutyöryhmään ehdotettujen jäsenten esteellisyyksiä. Henkilön on toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Yksi ehdotetuista työryhmän jäsenistä on sekä aluehallituksen että Savonlinnan kaupunginhallituksen varsinainen jäsen (jälkimmäisestä valmis eroamaan, jos ei ole muita esteellisyysperusteita työryhmän jäsenyydelle). Käsitksemme mukaan hän työskentelee Savonlinnan Seudun Työterveys ry:n palveluksessa työsuhteessa. Julkisten PRH:n yhdistysrekisteritietojen mukaan tällä henkilöllä ei ole yhdistyksessä nimenkirjoitusoikeutta etkä kuulu yhdistyksen hallitukseen.

Ao. henkilön kommentti/vastaus:

"Olen töissä Savonlinnan seudun työterveys ry:ssä työsuhteessa oleva (en siis ammatinharjoittaja). En ole mukana missään työnantajan päätöksenteossa eli olen ns rivityöntekijä ja hoidan työterveyslääkärin tehtävää. En työskentele muille työnantajille enkä siis muille terveystalvot tuottajille. Jos työnantaja ei ole voinut asiakkuuksia avata niin en liene voi enempää kantaa ottaa."

Yhdistyksen verkkosivujen mukaan yhdistys tuottaa työterveyshuoltopalveluja Savonlinnan seudulla. Tietojemme mukaan kyseisellä rekisteröidyllä yhdistyksellä on alihankintasopimuksia ainakin Mehiläisen ja Pihlajalinnan kanssa. Tätä tietoa yhdistyksen toiminnanjohtaja ei suostunut vahvistamaan vedoten siihen, että yhdistyksen yhteistyö- ja alihankintasopimukset ovat salassa pidettäviä."

Ao. henkilön kommentti/vastaus:

"Olen töissä Savonlinnan seudun työterveys ry:ssä työsuhteessa oleva (en siis ammatinharjoittaja). En ole mukana missään työnantajan päätöksenteossa eli olen ns rivityöntekijä ja hoidan työterveyslääkärin tehtävää. En työskentele muille työnantajille enkä siis muille terveystalvot tuottajille. Jos työnantaja ei ole voinut asiakkuuksia avata niin en liene voi enempää kantaa ottaa."

Työryhmän jäsenten mahdollisten esteellisyysperusteiden (esim. palvelussuhde- ja yleislausekejäävi) arviointia varten tulevassa aluehallituksen kokouksessa henkilöä on pyydetty tarkentamaan roolisiaan ja työtehtäviään suhteessa yksityisiin terveystalvot tuottajiin (esim. Mehiläinen, Pihlajalinn ja Terveystalo). Oletko esim. tuottamassa työterveyshuoltopalveluja edellä mainituille yksityisille palvelutuottajille tai muille yksityisille terveydenhuoltopalvelutuottajille?

Ao. henkilön kommentti/vastaus:

"Tähän vielä tarkennuksena olen tuottamassa palkka suhteessa palveluita Savonlinnan seudun työterveys ry:lle, en voi sitä enempää avata kenelle Savonlinnan seudun työterveys palveluita tuottaa. En siis ole hyväksymässä tai laatimassa työni puolesta mitään sopimuksia enkä ole mukana mahdollisissa kilpailutuksissa."

Aluehallituksen kokouksessa mainittiin, että puoliso työskentely voisi myös mahdollisesti muodostaa sinulle esteellisyysperusteen (intressijäävi). Aluehallituksen 29.4.2024 § 105 otto-oikeusasioissa olleen viranhaltijapäätöksen mukaan puoliso työskentelee ikääntyneiden palvelujen toimialueella

asumisyksiköissä ja kotihoidossa. Pyytäisin sinua vielä vahvistamaan, ettei puoliso työskentele hyvinvointialueella sairaalan/terveyspalvelujen puolella.

Ao. henkilön kommentti/vastaus:

*"Tähän varmaan työnantaja on parempi asiantuntija kuin minä.
Työnantajahan voi määrätä / osoittaa työtehtäviä virkasuhteessa olevalle."*

Puolison työskentelyn osalta työnantaja on tarkentanut, että puoliso työskentelee ikääntyneiden palvelujen toimialueella asumisyksiköissä ja kotihoidossa. Hän ei työskentele terveyspalvelujen toimialalla, johon sairaalapalvelut kuuluvat.

Muut ao. henkilön kommentit asiassa:

*"Muut sidonnaisuudet
Tanhuvaaran urheiluopiston hallintoneuvosto vpj
Kruunupuisto oy hallituksen jäsen
Kaupunginhallituksen jäsen Savonlinna (tästä tosiaan olen todennut, että voin
ryhmän takia erota jos välttämätöntä)
Kaupunginvaltuutettu Savonlinna
Nämä pitäisikin olla päivitettyinä sidonnaisuusilmoituksessa."*

Pyydämme Hyvilin arviota henkilön esteellisyydestä sairaalapalvelutyöryhmässä (esim. intressijäävi, palvelussuhde- ja yleislausekejäävi) ja aluehallituksessa ottaen huomioon aluehallituksen 13.5.2024 § 112 päätöksessä mainitut tehtävät työryhmälle."

Henkilön B mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

"Toinen sairaalapalvelutyöryhmään mahdollisesti ehdolla oleva henkilö on aluehallituksen jäsen. Myös hänen poikansa on aluehallituksen jäsen. Lisäksi poika on Mikkelin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Poika on tähän asti jäävänyt itsensä aluehallituksessa muun muassa kuntien vuokrasopimukseen liittyvissä asioissa yleislausekejäävin perusteella.

Pyydämme Hyvilin arviota, onko äiti esteellinen sairaalapalvelutyöryhmässä ottaen huomioon sairaalapalvelutyöryhmän tehtävä valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa? Onko äiti esteellinen aluehallituksessa käsittelemään

kuntien vuokrasopimuksiin liittyviä asioita, hyvinvointialueen palveluverkkoa ja sopeuttamisohjelmaa koskevia asioita? Mikä on mahdollinen jääväysperuste? Pyydämme huomioimaan lausunnossa Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 1055/2024, 3.5.2024.”

Henkilön C mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

”Kolmas sairaalapalvelutyöryhmään mahdollisesti ehdolla oleva henkilö on myös aluehallituksen jäsen, mutta hän ei ole mukana Mikkelin kunnallispolitiikassa. Henkilö on ammatiltaan erikoislääkäri ja toimii yksityisenä ammatinharjoittajana Pihlajalinnassa Etelä-Savon hyvinvointialueella Mikkeliissä ja Kymenlaakson hyvinvointialueella Kouvolassa sekä Terveystalossa Kymenlaakson hyvinvointialueella Kouvolassa. Pihlajalinna tuottaa työterveyspalvelua Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Pyydämme Hyvilin arviota, onko lääkäri esteellinen sairaalapalvelutyöryhmässä ja mahdollisesti myös aluehallituksessa ottaen huomioon sairaalapalvelutyöryhmän tehtävä neuvotella yksityisten terveyspalvelutuottajien kanssa ja valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa? Mikä on mahdollinen jääväysperuste (esim. toimeksiantosuhde- tai yleislausekejäävi)?”

LAUSUNTO

1. Esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

Yleistä esteellisyydestä

Esteellisyyssäännöksillä pyritään turvaamaan asioiden käsittelyn puolueettomuutta ja luottamusta päätöksenteon moitteettomuuteen. Esteellisyys kohdistuu aina tietyn yksittäisen asian käsittelyyn ja koskee kaikkia asian käsittelyvaiheita valmistelun alusta täytäntöönpanoon asti.

Esteellisyyden yhteydessä *asian käsittely* on ymmärrettävä melko laajasti. Esteellisyyisperusteet on otettava huomioon myös asian valmistelussa. Näin ollen päätöstä viranomaisessa valmistelevalle työryhmän jäsen kuuluu esteellisyyssäännösten piiriin. (Olli Mäenpää, Hallinto-oikeus, 2023, osa III, luku 6, Käsittelyn puolueettomuus ja esteellisyyisperusteet)

Esteellisyyskysymys on ratkaistava kussakin tapauksessa erikseen kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella.

Epävarmassa tilanteessa on esteellisen henkilön parempi olla ottamatta osaa asian käsittelyyn. Päätöksen ei katsota olevan syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jos henkilö tulkinnanvaraisessa tilanteessa itse vetäytyy asian käsittelystä (KHO 15.3.1999 T449). Jos esteellinen henkilö osallistuu asian käsittelyyn tai mikäli esteetön henkilö jäävätään toimielimen päätöksellä, päätös syntyy virheellisessä järjestyksessä, eli päätöstä rasittaa muotovirhe. Virheellisessä järjestyksessä syntynyt päätös voidaan kumota, mikäli päätökseen haetaan muutosta aluevalituksella (hyvinvointialuelaki 140 ja 142 §).

Esteellisyysperusteet

Aluehallituksen jäsenten esteellisyysperusteista säädetään hyvinvointialuelain 102 §:ssä ja hallintolain 28 §:ssä.

Lausuntopyynnön perusteella voidaan todeta, että tässä asiassa mahdollisia esteellisyysperusteita ovat seuraavat:

Intressijäävi

Henkilö on esteellinen ns. intressijäävin perusteella, mikäli asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen (hallintolaki 28.1 § kohta 3).

Henkilölle voi olla odotettavissa asian ratkaisusta erityistä hyötyä tai vahinkoa, kun päätös vaikuttaa henkilön etuun tai on hänelle haitallinen. Edun tai haitan ei välttämättä tarvitse olla luonteeltaan taloudellinen. Hyödyn tai vahingon on kuitenkin oltava *erityistä*, jotta esteellisyys syntyisi.

Palvelussuhde- ja toimeksiantosuhtejävi

Henkilö on esteellinen palvelussuhde- ja toimeksiantosuhtejävin perusteella, jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa (hallintolaki 28.1 § kohta 4).

Esteellisyysperusteen soveltamisalasta voidaan todeta, että palvelussuhdejäviyden soveltamisala on laaja ja toimeksiantosuhteen rajoittuu käsiteltävään asiaan varsin suppeasti. Pelkkä palvelussuhde yleensä on riittävä, mutta toimeksiantosuhteen tulee liittyä käsiteltävään asiaan.

Palvelussuhde eli työ- tai virkasuhde asianosaiseen tai intresentiin aiheuttaa sen, että henkilö on esteellinen käsittelemään työnantajaansa koskevaa asiaa. Palvelussuhteella tarkoitetaan

virka- tai työsuhdetta riippumatta sen kestosta tai ehdoista. Palvelussuhteen perusteella syntyvä esteellisyys ei edellytä, että henkilö saisi asiassa itselleen hyötyä tai että hänen osallistumisensa asian käsittelyyn olisi vaikuttanut asiassa tehtävään ratkaisuun.

Näin ollen on tulkittava, että hyvinvointialueen toimielimen (muun kuin aluevaltuuston) jäsen, joka toimii yksityisen toimijan palveluksessa, on lähtökohtaisesti esteellinen käsittelemään asiaa, jossa hänen työnantajansa on asianosainen tai intresentti.

Toimeksiantosuhde asianosaiseen tai intresenttiin aiheuttaa yleensä esteellisyyden käsitellä asiaa, jota toimeksiantosuhde koskee.

Ammatinharjoittajana ei palvelussuhde- tai toimeksiantosuhdejäävin peruste täytyne suoraan. Yksityisessä yrityksessä elinkeinoharjoittajana työskentelevän henkilön osalta esteellisyyden arviointi on oikeuskäytännössä varsin tulkinnanvaraista. Hyvil on aikaisemmin katsonut, että mikäli yritys on asiassa asianosaisena tai intresenttinä, esteellisyys voi syntyä yleislausekejäävin perusteella.

Yhteisöjäävi

Henkilö on esteellinen hallintolain 28.1 § 5 kohdassa tarkoitetun yhteisöjäävin perusteella, mikäli hän tai hänen läheisensä on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle on odotettavissa asian ratkaisusta erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Tämä tarkoittaa sitä, että aluehallituksen jäsenenä oleva kunnanhallituksen jäsen olisi esteellinen asiassa, jossa ao. kunta on asianosainen. Tai tilanteessa, jossa asian ratkaisusta on odotettavissa kunnalle erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Oikeuskäytännössä on otettu kantaa yhteisöjääviyden kaltaisissa tilanteissa siihen, että yhteisöjääviys syntyy vain sillä hetkellä, kun henkilö on yhteisössä laissa määritellyssä asemassa. Kun henkilön toiminta oikeushenkilön tehtävissä loppuu, päättyy myös yhteisöjääviys. Ulkopuolisen näkökulmasta voi kuitenkin vaikuttaa siltä, että henkilön sidonnaisuudet ovat edelleen sellaisia, että päätöksenteon objektiivisuus vaarantuu. Oikeuskäytännössä on tulkittu, että jos henkilö on valmistellut asiaa yhteisössä, hän ei voi osallistua myöhemmin saman asian käsittelyyn valmistelijan tai päätöksentekijän asemassa julkisessa hallinnossa, vaikka hän ei enää käsittelevä hetkellä kuuluisikaan yhteisön hallintoon. Uudemmassa käytännössä on annettu merkitystä myös yhteisön toimielimissä toimimisen loppumisen ja päätöksenteon hetken välille. (Kirsi Kuusikko, Esteellisyys hallinnossa, 2018, s. 469)

Yleislausekejäävi

Henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § kohta 7).

Tämän esteellisyyssperusteen soveltaminen edellyttää, että on olemassa ulkopuolisen havaittava syy puolueettomuuden vaarantumiseen. Syyn puolueettomuuden vaarantumiseen on oltava suunnilleen samanasteinen kuin erikseen säädetyissä esteellisyyssperusteissa.

Apulaisoikeusasiamies on korostanut sitä, että esteellisyyden sääntelyn tarkoituksena on varmistaa menettelyn tosiasiallisen asianmukaisuuden ohella myös se, että menettelystä jää myös ulkopuolisen silmin arvioituna luotettava ja puolueeton käsitys (AOA 18.12.2009 Dnro 2247/4/08). Tällöin on syytä pohtia, miten esimerkiksi luottamushenkilön työsuhde, elinkeinonharjoittaminen tai muu toiminta näyttää ulkopuolisen näkökulmasta.

Sairaalapalvelutyöryhmän jäsenten mahdollinen esteellisyys

Aluehallituksella voi olla päätöksentekoon tulevien asioiden valmistelevaa käsittelyä varten työryhmiä. Mikäli työryhmän tehtäviin kuuluu aluehallituksen tai muun hyvinvointialueen viranomaisen asioiden valmistelua, samoja esteellisyyssperusteita sovelletaan, kuin ko. asioiden varsinaisessa käsittelyssä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus on 13.5.2024 § 112 päättänyt perustaa sairaalapalvelutyöryhmän. Riippuen perustettavan sairaalapalvelutyöryhmän mahdollisista tehtävistä ja roolista suhteessa hyvinvointialueen päätöksentekoon ja sitä edeltävään asioiden valmisteluun huomiotavaksi voi tulla esteellisyyssääntely.

Aluehallituksen päätöksen mukaan työryhmän tarkoituksena olisi valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa, neuvotella yksityisten terveystalouksien kanssa sekä jatkaa neuvotteluita valtion suuntaan. Päätöksen mukaan työryhmän tarkemmasta toimeksiannosta päätetään asian seuraavassa käsittelyssä, eli aluehallituksen kokouksessa 10.6.2024.

Kuten yllä on todettu, esteellisyyssperusteet on otettava huomioon myös asian valmistelussa. Päätöstä valmistelevan työryhmän jäsen kuuluu esteellisyyssäännösten piiriin. Näin ollen sairaalapalvelutyöryhmän jäseniin sovelletaan samoja esteellisyyssäännöksiä kuin (mm.) aluehallituksen jäseniin.

Aluehallituksen jäsenten mahdollinen esteellisyys

Aluehallituksen jäsenten esteellisyydestä säädetään hallintolain 27-30 §:ssä (hyvinvointialuelain 102 §).

Mikäli sairaalatyöryhmän valmisteleva asia tulee aluehallituksen käsiteltäväksi, on tulkintamme mukaan katsottava, että henkilö, joka on sairaalapalvelutyöryhmässä esteellinen, on myös aluehallituksessa esteellinen käsittelemään kyseessä olevaa asiaa.

2. Johtopäätös

Henkilön A mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

Kyseessä olevan henkilön mahdollista esteellisyyttä on arvioitava seuraavien seikkojen perusteella.

- Henkilö on palvelussuhteessa Savonlinnan Seudun Työterveys ry:hyn.

Ottaen huomioon sairaalapalvelutyöryhmän tehtävät, joista yksi on neuvotella yksityisten terveyspalvelutuottajien kanssa, pidämme mahdollisena tai jopa todennäköisenä, että henkilölle muodostuu palvelussuhdejäävi suhteessa edustamaansa työnantajaan, joka voi myös mahdollisesti olla mukana neuvotteluissa, joissa henkilö työryhmän jäsenenä edustaa hyvinvointialuetta.

Ottaen huomioon, että henkilön roolia ja suhdetta muihin mahdollisiin yksityisiin terveydenpalveluntuottajiin ei ole voitu saada selville, niiden osalta ei voida sulkea palvelussuhdejääviä pois. Voidaan myös katsoa, että henkilön puolueettomuus tästä syystä voi olla vaarantunut, jolloin hän voi olla esteellinen yleislausekejäävin perusteella.

- Henkilön puoliso on palvelussuhteessa hyvinvointialueeseen.

Puoliso työskentelee Etelä-Savon hyvinvointialueen palveluksessa ikääntyneiden palvelujen toimialueella asumisyksiköissä ja kotihoidossa. Sairaalapalvelut kuuluvat terveyspalvelujen toimialaan. Sairaalapalvelutyöryhmän työ rajautuu sairaaloiden työnjakoon ja tehtäviin, eikä sillä ole vaikutuksia ikääntyneiden palvelujen toimialueen asumisyksiköihin ja kotihoitoon.

Käsityksemme mukaan puolisolle ei voi olla odotettavissa asian ratkaisusta erityistä hyötyä tai vahinkoa. Näin ollen puolison palvelussuhde hyvinvointialueeseen ei muodosta henkilölle intressijääviä.

- Henkilö on valmis luopua kaupunginhallituksen jäsenyydestään

Mikäli henkilö pyytää eroa kaupunginhallituksen jäsenyydestä ja ero myönnetään ennen työryhmään nimeämistä, hän ei ole enää esteellinen yhteisöjäävin perusteella.

Tässä tilanteessa on kuitenkin syytä pohtia, miltä tämä menettely ulkopuolisen näkökulmasta näyttää. Ulkopuolisen näkökulmasta voi vaikuttaa siltä, että henkilön sidonnaisuudet ovat edelleen sellaisia, että päätöksenteon objektiivisuus vaarantuu. Tällöin on mahdollista, että henkilö on yleislausekejävin perusteella esteellinen.

Yhteenvetona toteamme, että

- mikäli sairaalapalvelutyöryhmän tehtäviin kuuluu yksityisten palveluntuottajien kanssa neuvottelemisen, on todennäköistä, että henkilö on esteellinen palvelussuhdejäävin perusteella, erityisesti jos hänen työnantajansa osallistuu neuvotteluihin;
- henkilö ei ole puolisonsa palvelussuhteen vuoksi esteellinen intressijäävin perusteella;
- mikäli henkilö pyytää eroa kaupunginhallituksesta ja ero myönnetään ennen työryhmään nimeämistä, hän ei ole enää esteellinen yhteisöjäävin perusteella, mutta voi olla esteellinen yleislausekejävin perusteella;
- mikäli henkilö on esteellinen sairaalapalvelutyöryhmässä, hän on tulkintamme mukaan esteellinen myös aluehallituksessa sen käsiteltäessä työryhmän valmistelemaa asiaa.

Henkilön B mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

Kyseessä olevan henkilön poika on sekä aluehallituksen jäsen että Mikkelin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Henkilö (äiti) ei ole itse kaupunginhallituksen (tai muun vastaavan toimielimen) jäsen, joten häntä ei koske yhteisöjäävi.

Pojan asema kaupunginvaltuuston puheenjohtajistossa ei sellaisenaan aiheuta hänelle, eikä äidille, esteellisyyttä aluehallituksessa tai työryhmässä (Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 1055/2024, 3.5.2024).

Se, että poika jäävää itsensä aluehallituksessa yleislausekejävin perusteella, ei automaattisesti tee äitiä esteelliseksi yleislausekejävin perusteella. Mikäli on muuta erityistä syytä, jonka vuoksi luottamus äidin puolueettomuuteen on vaarantunut, hän voi kuitenkin olla esteellinen yleislausekejävin perusteella sekä aluehallituksessa että sairaalapalvelutyöryhmässä. Tulkintamme mukaan ei voida sulkea pois, että pojan asema (lähisukulaisuus tai hyöty/haitta Mikkelin kaupungille) voisi olla sellainen muu erityinen syy.

Mikäli henkilö on esteellinen sairaalapalvelutyöryhmässä, hän on tulkintamme mukaan esteellinen myös aluehallituksessa sen käsiteltäessä työryhmän valmistelemaa asiaa.

Henkilön C mahdollinen esteellisyys sairaalapalvelutyöryhmässä ja aluehallituksessa

Kyseessä oleva aluehallituksen jäsen toimii elinkeinoharjoittajana ja lääkärinä Pihlajalinnassa Etelä-Savon hyvinvointialueella ja Kymenlaakson hyvinvointialueella sekä Terveystalossa Kymenlaakson hyvinvointialueella. Pihlajalinna tuottaa työterveyspalvelua Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Mikäli sairaalapalvelutyöryhmän tehtäviin kuuluu yksityisten palveluntuottajien kanssa neuvottelemisen, tehtävillä voidaan katsoa olevan erityisiä vaikutuksia hyvinvointialueen alueella oleville palveluntuottajille, joiden kanssa työryhmä neuvottelee.

Yksityisessä yrityksessä elinkeinoharjoittajana työskentelevän henkilön osalta esteellisyyden arviointi on oikeuskäytännössä varsin tulkinnanvaraista. Elinkeinoharjoittajana eli sopimussuhteessa ei palvelus- tai toimeksiantosuhdejäävin peruste täyttyne suoraan. Hyvil on aikaisemmin katsonut, että mikäli yritys on asiassa asianosaisena tai intressittinä, esteellisyys voi syntyä yleislausekejäävin perusteella.

Mikäli henkilö on esteellinen sairaalapalvelutyöryhmässä, hän on tulkintamme mukaan esteellinen myös aluehallituksessa sen käsiteltäessä työryhmän valmistelemaa asiaa.

Lopuksi

Lopuksi on syytä korostaa, että epävarmassa tilanteessa on esteellisen henkilön parempi olla ottamatta osaa asian käsittelyyn. Päätöksen ei katsota olevan syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jos henkilö tulkinnanvaraisessa tilanteessa itse vetäytyy asian käsittelystä. Jos esteellinen henkilö osallistuu asian valmisteluun tai käsittelyyn, tai mikäli esteetön henkilö jäävätään toimielimen päätöksellä, päätös syntyy virheellisessä järjestyksessä, eli päätöstä rasittaa muotovirhe. Virheellisessä järjestyksessä syntynyt päätös voidaan kumota, mikäli päätökseen haetaan muutosta aluevalituksella. Päätöksen kumoaminen estää tai keskeyttää jo aloitetun päätöksen täytäntöönpanon.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Sami Uotinen
johtava juristi

Johanna Lindholm
juristi